

sedanj svetovni vojni. Bodočnost šele spozna, kak delež so imele železnice na izvedbi vojnih operacij. Toliko pa moremo reči že danes, da je znaten del nemške strategične premoči nad ruskim vodstvom v gosti železniški mreži, za katero je nemško ozemlje v bližini bojišča bogatejše proti enim par železniškim progam v zapadni ruski Poljski, ki imajo sicer zelo ugoden položaj, pa so vendar proračunane samo na obrambo. Sedanji boji na Poljskem se bodo smatrali vsi po vsej pravici kot višek taktike, ki se v svrhu poraza sovražnika poslužuje železnice in njihovih nedostatkov na drugi strani.

Dosedaj ni mogoče jasno pregledati vodilnega gledišča Hindenburgovega vodstva v mesecih oktobru in novembru; vendar pa se more že nekako slutiti, da je to bilo uporaba železniške taktike z obdobjem vrednimi posledicami. Cele tedne ni bilo jasno, kak namen je imelo veliko avstro-ogrsko-nemško ofenzivno prodiranje proti Varšavi in Ivangorodu, ki ni imelo direktnih, jasno vidnih posledic in se je končalo s strategičnim, v početku nekoliko deprimirajočim umikanjem vse do meje. Izpočetka se je zdelo, kakor da bi se od konca oktobra pa do srede novembra ne bilo praktično doseglo prav nič. Toda Hindenburg je v razgovoru s poročevalcem lista „Neue Freie Presse“ kmalu nato označil svojo vodilno misel. V preprostih besedah je povedal, da je bil edini smoter njegovega ofenzivnega prodiranja v srce Poljske uničenje železnice, vodeče v Varšavo, kar se je tudi vestno izvršilo. Ni se niti mislilo na obleganje in zavzetje Varšave in Ivangoroda. Uničenje železnice je bil najvažnejši namen prodiranja in ta namen se je tudi temeljito dosegel.

Kakor se poroča, so na Poljskem skoraj popolnoma uničeni deli železnice Varšava-Dunaj, Ivangorod-Kielce-Bytom, Varšava-Lodz in Varšava-Lovič. Praktično jih v resnici niti ni več, popravljati jih deloma ni mogoče, a v vsakem slučaju bi popravljane železnice zelo zadrževalo Ruse. Železnica, ki pelje iz Lodza proti nemški meji, in kakor se zdi tudi del železnice na progi Varšava-Aleksandrovo, ki je bliže nemške meje, torej nekako med Lovičem in Aleksandrovom, nista bili razdejani, ker se je predvidevalo, da bosta rabili v podporo novih nemških operacij in to tembolj, ker so ti deli železnice zgrajeni za normalno vozno os (1.435 m) — nadaljna proga v Rusiji ima širokost 1.52 m — in se torej brez zadržka lahko uporabljajo za prevažanje vojske iz Nemčije v zapadno Poljsko.

Namen Hindenburgov je bil torej zvabiti rusko milijonsko armado, ki je izgubila še teh malo železnice, v ozemlje med Lodzem in Krakovim. Strategično umikanje nemških armad pa se je ustavilo, ko so Rusi prišli v prazni prostor, kakor je sledila nemško avstrijska protiakcija, katere posledice so znane iz uradnih poročil obeh glavnih stanov.

Na Ruskem Poljskem pa je nemška armada iz istih strategičnih vzrokov razdejala tudi vse ceste, vsled česar je še bolj oteženo gibanje ruskih vojsk, dobava municije in živil. Ako se torej ne posreči Rusom, da s svojo številno premočjo izsilijo drugo odločitev, jim ne bo kazalo

drugaga, nego na vsak način se umakniti na vzhod, v smeri proti Visli, kjer na njenem desnem bregu zopet najdejo železnice in ceste v dobrem stanu in se bodo zopet mogli upreti.

Smotreno uničenje železnice in cest v ozemlju, kamor so morali slediti Rusi umikajoči se nemški in avstro-ogrski armadi, more torej imeti odločilen vpliv na uspeh velikega boja na Ruskem Poljskem, ki je, kakor se zdi, vrhunec bojev na vzhodu.

Poročila avstrijskega generalštaba od ponedeljka.

Dunaj, 27. decembra. Uradno se razglša: Položaj v Karpatih je nespremenjen.

Pred med Rymanowom in Tuchowom začetno rusko ofenzivo se je naše moči v predpokrajini Galicije nekaj nazaj vzelo.

Sovražni napadi ob spodnjem Dunajcem in ob spodnji Nidi so se ponesrečili.

Boji v pokrajini Tomaszowa trajajo naprej.

Na balkanskem bojišču traja mir nadalje.

Teritorij monarhije je tukaj razven popolnoma brezpomembnih pokrajin ob meji Bosne, Hercegovine ter južne Dalmacije prost od sovražnika.

Ozki trak dežele Spizza-Budna so Crnogorci že začetkom vojne zasedli. Njih napadi na Bocche di Cattaro pa so se popolnoma ponesrečili. Že pred daljšim časom so morali njih in na obmejne grče postavljeni francoski topovi, od naše trdnjavske in mornarske artiljerije premagani ogenj vstaviti.

Istotako brezuspešno so se vršila, kakor znano, razna obstreljevanja posameznih utrd ob bregu od francoskih mornaričnih oddelkih. Vojni pristanj je tedaj trdno v naših rokah.

Vzhodno Tubinja nahajajo se slabejši črnogorski oddelki na hercegovinskem obmejnem ozemlju.

Končno stojijo vzhodno drinske pokrajine Foča-Višegrad srbske moči, ki od tam tudi pred našo ofenzivo niso odšle.

Namestnik šefa generalštaba: pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Uradno poročilo od 24. decembra.

K.-B. Dunaj, 24. decembra. Uradno se poroča:

V gornji dolini reke Nagy-Ag pri Ökormözö stojijo boji. V obrečju Latorcze so naše čete včeraj odbile več napadov z velikimi izgubami za Ruse in so razbile neko rusko baterijo pri Also-Vereczke.

V gornji dolini reke Ung napreduje naš napad polagoma proti gorskemu prelazu Uszok.

stare zemlje, ki kaj tacega še ni videla! Kdo bi jokal na enem grobu, ko padejo stotisoči mladih bitij v tuji zemlji, raztrgani in razmesarjeni, v hitro skopano jamo! Posameznik je le kapljica v morju; važnejše je splošno gorje, ki ga nam je prineslo preteklo leto 1914 . . .

Splošno gorje! Prorokovali so, da bode leto 1913 slabo; pa je bilo naravnost srečno napram zdaj končanim krvavim letom. 1914 zapisano je s kravavo-rdečimi črkami v knjige človečanske zgodovine in morda bodejo poznejši rodovi majali z glavami ter se čudili nad tem besnim preli-vanjem krvi, ki nam ga je to leto prineslo . . . Seveda, mi si ne moremo ničesar očitati. Kajti mi smo napadeni, mi se le branimo proti sovražniku, ki hoče z volčjo požrešnostjo naše domovje uničiti. Mi branimo svoj dom, čast svoje matere domovine . . . Vredni bi bili, da bi naš črna zemlja požrla, ako bi tega ne storili, ako bi svoje zdravje in svojo kri ne žrtvovali za

Dne 21. decembra smo v Karpatih vjeli 650 Rusov.

Boji ob znani gališki fronti trajajo še naprej.

Ob spodnjem teku reke Nide so naše čete v boju dne 22. decembra vjeli nad 2000 Rusov.

Na ozemlju pri Tomaszowu in ob rekah Rakva ter Bzura se boji nadaljujejo.

Od 11. do 20. decembra smo v celem vjeli 43 300 Rusov.

V monarhiji se nahaja dozdej že čez dvestotisoč vojnih vjetnikov.

Namestnik generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Uszoški gorski prelaz naš!

K.-B. Dunaj, 26. decembra. Uradno se razglša:

26. decembra opoldne.

Včeraj so naše čete po štiridnevnih junaških bojih osvojile uszoški prelaz.

V Galiciji so Rusi svojo pred nekaj dnevi zapričeto ofenzivo z močnimi silami nadaljevali in se zopet polastili kotline Jaslo in Krasno.

Položaj ob spodnjem Dunajecu in ob Nidi je nespremenjen.

Južno od Tomaszowa je naš napad proti vzhodu pridobil tla.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Angleški napad na nemško obrežje ob Severnem morju.

K.-B. London, 28. decembra. V poročilu angleške admiralitete glede napadov na nemško obrežje v Severnem morju se čita: Trije angleški letalci prišli so na čolnih nazaj. Njih letalni stroji so se potopili. En letalec je izginil. Njegov letalni stroj se je 12 kilometrov od Helgolanda popolnoma razbit opazil.

(Kakor znano, poskusili so Angleži z letalnimi stroji napad na nemško obrežje v Severnem morju, zlasti na Cuxhaven. Ta napad se je pa popolnoma ponesrečil. Angleški letalni stroji niso Nemcem prav nobene škode povzročili. Pač pa so Nemci — kakor glasom tega uradnega poročila Angleži zdaj že sami priznajo — štiri angleške letalne stroje uničili. To je vsekakor izredno lepi uspeh. Op. ur.)

Pred revolucijo na Ruskem?

Neka velika firma v Bukareštu dobila je od svojega zastopnika v Petersburgu pismo, glasom katerega je izbruh revolucije na Ruskem le še vprašanje par dnevov. Tajna policija je v zadnjih tednih več kot 10.000 oseb aretirala. V Petersburgu samem se je objavilo le aretiranje članov dume. Prišli so velikej zaroti na sled, ki je naperjena zoper carja in zoper vojno stranko. Pri tej zaroti so udeleženci tudi člani

domovino, ki jo spravlja sovrag v nevarnost. Sramovati bi se morali . . .

Čezno splošno gorje smo prevzeli iz starega v novo leto. Ali prevzeli smo tudi sveto domovinsko ljubezen, prevzeli krasno navdušenje za pravično stvar sivolasega našega vladarja. Prevzeli smo upanje, da bode novo leto prineslo lepo zmagi, ki ne bode veljala le za kratek čas, marveč ki bode naši domovini zagotovila mirno ter srečno bodočnost.

Dal Bog, da bi se te nade uresničile!

Mi pri „Štajercu“, ki želimo zvestim našim prijateljem iz polnega srca srečno novo leto, hočemo tudi zdaj, kakor vedno svojo dolžnost izpolniti. Mi se ne bomo spremenili; tudi v novem letu bomo delovali za ljudstvo in domovino. Upamo pa, da bodejo i naši prijatelji za nami stali in nam pomagali!

Živelo novo leto 1915!

1915.

Čez noč nam je prišlo novo leto in čeprav nima letos nikdo posebnega prazničnega veselja v svojem srcu, vendar se spominjamo tega prihoda.

Ob vsakem nastopivšem novem letu smo se radi za trenutek vstavili in smo se ozrli nazaj, nazaj na preteklih dvanajst mesecev; ozrli smo se pa tudi naprej v neznano in nejasno bodočnost. Kajti novo leto je nekak mejni kamen med preteklim in bodočim . . .

Letos storimo to novoletno razmotrivanje seveda z vse drugimi težjimi misli. Saj stojimo v svetovni vojni, kakor je človeško še ni videlo, v vojni za življenje in smrt, za existenco in bodočnost, za našo grudo in naše družine . . . Kdo bi mislil na malenkostno trpljenje posameznika, ko prešinja velikanska groza vso človeštvo